

Unió bancària, nova guerra Nord-Sud

Ara fa 500 anys Martí Luter va canviar la història d'Europa enfrontant-se a Roma. Avui els rescats de la banca italiana han irritat Alemanya i poden fer fracassar la unió bancària

La decisió del govern italià de rescatar amb diner públic (*bail-out*) el gran banc Monte Paschi di Siena fa dos mesos, així com també les dues petites Banca Veneta i Banca di Vicenza fa quinze dies, és la més gran amenaça a què s'enfronta la unió bancària, avui el projecte més ambiciós de la Unió Europea (UE).

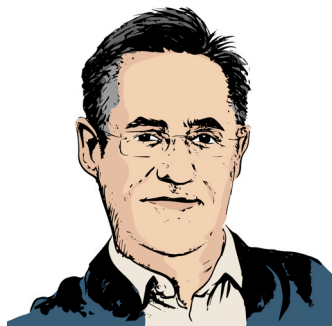
“El pas més important de la UE des de la creació de l'euro”. Aquest era el titular del *Financial Times* el 2/4/2014: aquell dia el Parlament Europeu (PE) va aprovar, després de llargues negociacions, la primera pota de la unió bancària europea: s'harmonitzaven les resolucions bancàries (la gestió de fallides) i s'imposava el model nòrdic de rescats bancaris (*bail-in*), que prohibeix l'ús de diner públic per salvar entitats financeres en fallida.

“Mai més un altre Bankia”, deien a la UE com a exemple del que no s'ha de repetir. Ara només es pot prestar diner públic (que ha de ser retornat) a bancs amb dificultats que siguin viables. Els que no ho siguin estan obligats a tancar i els primers a assumir les pèrdues els accionistes i els tenidors de deute del banc.

El Monte Paschi, però, ha estat “too big to fail” i els dos petits venecians han estat “to little to fail”. En tots dos casos Itàlia ha sabut trobar la manera de posar-hi diner públic amb permís de la Single Resolution Board i de la Comissió Europea. Sembla que aquesta darrera hauria estat pressionada pel Govern italià per evitar la seva fusió, i finalment han acabat en mans de la Banca Intesa San Paolo, un gran banc que juga la lliga europea: s'ha trencat així el “level playing field” (igualtat de condi-

cions per competir) que existeix entre els grans bancs europeus. Per cert, Espanya també ha fet com Itàlia però en diferit: el Banc Popular ha estat venut per un euro al Banc de Santander al qual s'han promès crèdits fiscals (rebaixes futures garantides en l'impost de societats) de 5.200 M€, en un possible nou cas d'ajut d'Estat.

Handelsblatt, el diari econòmic alemany més important, va publicar el 26/6/2017 un duríssim article contra aquesta vulneració italiana de la unió bancària (“A Dangerous Precedent”) i tots els grans partits polítics alemanys l'han criticat de manera contundent. Així, l'eurodiputat de la CDU Burkhard Balz, coordinador d'economia del grup popular al PE, ha dit que “s'ha donat un molt mal senyal als mercats i s'ha creat un pessim precedent” (cal recordar que Alemanya va

RAMON
TREMOSA

tancar bancs més grans que Bankia —Sachsen Landen Bank— per no carregar-ne les pèrdues als contribuents, tal com li retreia sovint al 2012 el comissari Almunia a Rajoy quan deia que Bankia era massa gran per deixar-la caure).

Sven Giegold, eurodiputat verd alemany i coordinador d'economia dels Verds al PE, ha dit que “s'ha creat un gran dany polític que pot dificultar encara més la construcció de l'altre gran pilar de la unió bancària, els fons de garantia de dipòsits europeu”. Finalment, l'eurodiputat socialdemòcrata alemany Jakob von Weizsäcker, antic director del primer *think tank* europeu Bruegel, ha dit que l'SPD alemany comparteix també aquesta preocupació i encara va més enllà: “Em penso que comencen dos anys de tensió creixent entre Itàlia i Alemanya per aquesta qüestió; i encara temo més que Macron, que ara tot just acaba d'ajornar la seva reforma laboral a França per a l'any vinent, acabi fent front comú amb Itàlia contra Alemanya”.

Aquest setembre farà 500 anys que Martí Luter va canviar la història d'Europa enfrontant-se obertament a les discrecionalitats del papa de Roma. Avui la unió bancària europea, una des les més grans esperances del projecte europeu, trontolla per com Itàlia torna a aplicar discrecionalment les normes aprovades a Estrasburg, i en desfigura l'esperit. “No serveix de res fer una norma europea obligatòria i vinculant si després hi ha 27 excepcions nacionals”, conclou la comissària de Competència Margaret Vestager.

Eurodiputat independent pel PDeCAT